

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

Privilegium XVII. Monasterium non conficiens Inventarium, non tenetur in solidum aut ultra vires hereditatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

PRIVILEGIUM XVII.

Monasterium non conficiens Inventarium, non tenetur in solidum aut ultra vires hereditatis.

- 1. Monasterium per ingressum Religiosi non acquirit eius bonisivulo hereditario. Et ideo non tenetur ultra vires bonorum.
2. Sed idem est licet titulo hereditario succedat.
3. Nov. 1. c. 1. non obligat in conscientia.
4. Monasterium restituitur contra aditam hereditatem.

ENGEL

Duplici casu potest hac de re Monasterio controversia moveri. 1. Si bona ingredientis xri alieno, obnoxia occupaverit. 2. si ipsi Monasterio ex Testamento cuiusdam extranei, vel ex persona alicujus Religiosi hereditas obvenit, quae per Monasterium non confecto inventario adita sit.

- 1. Primo casu & vivente Religioso Monasterium non tam jure hereditario, quam potius jure acquisitionis universalis (sicut olim arrogator) succedit, & ideo etiam non principaliter, sed tantum nomine Religiosi ob debita prius contracta, nec ultra vires bonorum conveniri potest. Arg. §. 3. Instit. de Acquis. per arrog. ita docet Barth. in auth. ingressi. n. 57. Et in auth. si quis mulier. n. 36. C. de SS. Eccles. Panorm. in d. c. in presentia. n. 75.
2. Sed & secundo casu hoc Privilegium Monasterio tribuunt Panorm. in c. 1. de Testam. Barth. in l. 1. C. de SS. Eccles. Bald. in l. ult. C. de iure delib. Cast. in auth. sicut C. de SS. Eccles. Ratio est, quia constitutio Nov. 1. c. 2. ubi heres non conficiens inventarium etiam ultra vires hereditatis de suo tenetur creditoribus, fundatur partim in praesumptione fraudis, quod heres non conficiens inventarium bona hereditaria surripuerit & occultavit, ut ex ipso textu satis luculeater apparet, cuiusmodi praesumptio non cadit in Ecclesiam; partim vero dicta constitutio est poenalis lata in poenam neglecti Inventarii (nec enim quasi contractus aditionis videtur esse in immensum ultra aequitatem & communem hominum intentionem) & quod heres occasione fraudi dedecit, per text in d. c. 2. Nov. ibi : dabit eis pa-

nae exactio sua malignitas etc. parales enim constitutiones Imperatorum non ligant Ecclesias. c. Ecclesia 10. de Constit. Ex quibus infertur heredem quemcumque non tenent conscientia ultra vires hereditatis, si tamen conscientia bona in hereditate invenit.

Quod autem Ecclesia habeat refectuarium integrum, si ex aditione hereditatis habeat, in loco inferius dicemus, utitur enim Ecclesia per minoris c. 1. de In integr. rest. cui in hereditate hereditatem minus lucrosam adiecit. L. ad praes. 7. §. sed. Et si. §. ff. de Minor.

ADNOTATIO.

AD Num. 4. Meius recipiendum est hoc privilegium, quia nec defuncto, nec constituto eius praedictarum non defuncto, quous potius honore afficit, ne bona eius propter auctorem subfaltere, nec creditoribus quibusdam iam confecto inventario non habeat plus, si supponamus nihil amplius in hereditate fuisse.

Argumenta contraria sunt. 1. Lex Inventarii etiam jure Canonico recepta est in e. de Inventariis in fide Testam. n. illud capientes loquuntur de Libris. 2. Obligatio ultra vires non est ex qua praesumptio fraudis, sed ex quasi contractibus dicitur hereditatis. n. obligatio non est contractus supponere tacitum consentium & voluntatem; nemo autem prudens consentit in illud in modum, nec actus agit ultra intentionem suam v. g. si mulicus canat, aut histrio ludat, non neor ad maximam mercedem, sed contentus nec est aequitas ut Ecclesia quae nec defunctus nec creditores ex amissione Inventarii laedi, nihilominus creditoribus de suo solvere debeat, quod non habuissent contracte Inventarii. Heres & defunctus censetur eadem potestate ergo sicut defunctus fuit obligatus in solvendo, ita & heres. Resp. antecedens esse verum in bonis hereditarijs. 4. Quamvis non cadat praesumptio doli in Monasterium, cadit tamen in administratores eius. Resp. Praesumptio esse Insuperatorem; deinde delictum personae non nocet in Monasterio, Quod si etiam haec ratio foret imponendi poenam Ecclesijs non in iungendis his officialibus confessionem Inventarii, cum non esset statuere non fuit in potestate Imperatorum; Ecclesia. 10. de Constit. 5. Eiusmodi delicta sunt bona vin in quos non cadit delicti praesumptio. Resp. hoc esse verissimum, & pro-

pterea Dicos nihil in hereditate defraudantes non tenent in conscientia ultra vires hereditatis: interim in foro extero esse præsumptionem juris *de jure contra* quam non admittitur probatio in contrarium.

PRIVILEGIUM XVIII.

Quod relinquitor Monasteriis in Testamentis, non requirit Juris Civilis solennitates.

1. In relictis ad pias causas non requiruntur conditiones Iuru Civ. nec solennitates sed tantum probatio.
2. Secundum Testamentum principaliter ad pias causas conditum, revocat primum conditum ad profanas.
3. Excommunicatus potest testari ad pias causas.

ET si de Jure Civili invalidum sit Testamentum, si is, qui fecit, Testamenti factorem non habuit, ut si fuerit deportatus, filiusfam. prodigus, cui bonis interdictum est, damnatus ad ultimum supplicium, mutus, sordus, aut æcus, tot. tit. Infit. quibus non est permiff. fac. Testam. Item si non adhibuit 7. Testes omni exceptione majores, & reliquas solennitates præscriptas in *L. hac* consultissima. C. de Testam. aliter tamen se res habet, si Testamentum ad pias causas condatur, aut Monasteriis aut pijs causis aliquid relinquatur, tunc enim omnes illos qui sufficienti ratione præditi & Jure naturali ad testandum habiles sunt, licet de Jure Civili prohiberi testari posse, nullamque solennitatem exemplo Testamenti militaris & Patris inter liberos, sed probationem tantum ultimæ voluntatis requiri offerimus, hinc deinde hæc probatio fiat per Testes, etiam feminas, sive per Scripturam. Neque intertestan. Testator partim testatus, partim intestatus decesserit, ac filius legitimus in titulo institutionis reliquerit, an heredem instituerit, &c. per textum & DD. in *c. relictam* l. 1. de Testam. c. 4. de Sepult. in *6. l. 1. de SS. Ec. Triaq. de Privileg. pia causa. Privileg. 1. c. 2.* & communiter DD. Et cum hic de favore animæ agatur, pro quâ tale legatum relinquitor, ideo hæc constitucionem non tantum de Jure Canonico & in *omnibus Pontificijs*, sed etiam in rebus Imperij locum

habere, communis & vera est sententia, Tiraq. *d. l. in princ.* * Præterea per Testamentum secundum principaliter ad pias causas etiam absq; solennitate conditum revocari primum factum solenniter coram 7. Testibus, tradit Tiraq. *d. l. priv. 2.* cum Cast. Alex. & pluribus alijs.

De excommunicato dubitatur an Monasterio aliquid relinquere possit? Cum enim in excommunicatione decedat, videtur cessare favor animæ. Affirmativam tamen credimus esse veram: quia non statim perditur anima ejus, qui in excommunicatione decedit, cum possit quo ad Deum per contritionem internam fuisse absolutus, per textum notabilem in *c. à nobis* 17. de Sent. excom. Et deinde licet decesset favor animæ, subesse tamen favor piæ causæ.

ADNOTATIO.

AD Num. 1. Licet DD. passim conveniant, in testamentis ad pias causas remissas esse solennitates testamenti præscriptas in *L. hac* consultissima C. de Testam. volunt tamen aliqui, eos, qui de jure civili testamenti factorem non habent, ut deportati, filij, &c. ne quidem etiam ad pias causas testari posse, contra quos expressè & præ cæteris clarè nostram sententiam tenet Riccius in *praxi aur. p. 4. Rosb. 89.* Ratio utriusque partis est eadem: ideo enim in testamentis ad pias causas solennitates civiles non attenduntur, quia regulatur secundum *Jus Gentium*, de quo non habemus solennitates, sed sola voluntas defuncti ejusque probatio sufficit. At qui omnes isti, quos enumeravimus, quamvis quoad actus civiles sint inhabiles, sunt tamen capaces actuum *juris gentium*, ut contractuum & similia, quod autem testamenti factio origine *juris gentium* sit, præclare & fuse demonstrat Harprecht ad *princ. tit. Infit. de Testam. ordm d. n. 62.*

Accedit ratio, quod LL. Civiles non potuerunt nec Christiani Imperatores verisimiliter voluerint, aliquem habentem rem suarum dominium jure gentium & testandi private, quantum id expedit pro salute animæ sc. ad pias causas facit optimus tex. in *L. 1. C. de SS. Eccl.* ubi Imperator Constantinus unicuique dat licentiam, sacris locis quod voluerit relinquere.

Dices 1. damnati ad ultimum supplicium bona acquirunt *hæc* ergo testari non possunt & id hodie non obinet, excepto crimine læsæ mas-